Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša
Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
1. 4. 2016

Kód žiaka: **Počet bodov:**

V úlohách s výberom odpovede (A,B,C,D) je správna vždy iba jedna z možností. Vami vybranú možnosť označte krúžkom. Za každú správnu odpoveď získate 1 bod. Na vypracovanie testu máte 60 minút.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka 1

1. *Hej, topole, tie topole vysoké!*
   ***Okolo** nich šíre pole - -*
   Čnejú k nebu veľké, čierne
   - zrovna jako čiesi bôle -
   topole.

2. *Hej, topole, tie topole bez lístia!*
   Duch jak čísi špatnej vôle
   hrdo stoja ošarpané,
   v mraze, vetre, nahé, holé
   topole.

3. *Hej, topole, tie topole bez žitia!*
   Nemo stoja v úzkom kole
   - prízraky sťa z nirvány by -
   pozerajú v prázdno dole
   topole.

4. *Hej, tie hrdé, vysočizné topole!*
   Ako vzhľad ich duch môj zmizne...
   Hore...? Dolu...? Do nirvány...?
   - Ako havran ošarpaný
   do noci....

1. Báseň v ukážke 1 nevyjadruje:
A. osobnú bolesť, samotu a smútok,
B. obraz smutných vysokých topoľov,
C. atmosféru chladného, sychravého počasia,
D. opis košatých stromov s lístím.

2. V 4. strofe ukážky 1 sa nenachádza:
A. epiteton B. nedokončená výpoveď C. metonymia D. prirovnanie

3. Určte, koľko básnických prívlastkov sa nachádza v 2. strofe ukážky 1.

.....

4. Vypíšte zo 4. strofy ukážky 1 jedno expresívne slovo.

.....

5. Ukážku 1 zaraďujeme do literárneho druhu:
A. sonet B. dráma C. lyrika D. epika

6. Určte slovný druh zvýrazneného slova v 1. strofe ukážky 1.

.....

Ukážka 2

Diplom učiteľa si vo vyspelom svete ceníme najmenej

BRATISLAVA. Slovenskí učitelia patria medzi najslabšie platených v Európskej únii i medzi 34 najbohatšími krajinami sveta z OECD. Učitelia základných škôl u nás po započítaní príplatkov a odmien zarobia v priemere 802 eur v hrubom. Menší plat dostanú ich kolegovia iba v Bulharsku, Rumunsku, Maďarsku a v pobaltských krajinách. Luxemburskí učitelia zarobia za mesiac toľko čo naši za trinásť mesiacov. Ešte horšie vychádzame z **komparácie** OECD, ktorá učiteľské platy prepočítala indexom kúpnej sily hovoriacom o tom, čo si môžu za platy dovoliť. Horšie ako slovenskí učitelia z tohto porovnania vyšli iba Estónci.

Tohoročná štúdia OECD o vzdelávaní však ukázala ešte varovnejší signál. Organizácia porovnala platy učiteľov na druhom stupni základných škôl s pätnásťročnou praxou a ostatných vysokoškolsky vzdelaných ľudí. Z porovnania vyšlo, že naši pedagógovia zarobia iba 45 percent z priemerného platu ostatných vysokoškolsky vzdelaných ľudí na Slovensku. Sme v tom suverénne najhorší, priemerný plat učiteľov v OECD dosahuje 85 percent priemerných miezd vysokoškolsky vzdelaných ľudí.

„Je to veľmi dôležité číslo, lebo mladí sa nerozhodujú o povolaní podľa toho, koľko zarába lekár v Anglicku alebo traktorista v Poľsku, ale podľa toho, koľko zarábajú iní ľudia, ktorí podobne investujú do vzdelávania v danej krajine,“ upozorňuje Stanislav Boledovič zo združenia Manageria. Dôsledky oceňovania vysokoškolsky vzdelaných učiteľov cítime už dnes. *„Profesia učiteľa je pre mladých ľudí veľmi neatraktívna a na pedagogické fakulty sa už hlási iba ľudomil alebo tí, ktorých nezoberú nikde inde.“* Súhlasí s ním aj riaditeľ INEKO Peter Goliaš. Tlak na kvalitu škôl by okrem postupnej úpravy platov zvýšilo aj meranie a zverejňovanie výsledkov škôl. *„Verejnosť nemá o kvalite škôl žiadne informácie a tie môžu zamestnávať aj menej kvalitných pedagógov za nižší plat.“*

Podľa údajov OECD za rok 2010, ktoré spracovala Poštová banka, predstavoval hrubý nástupný mesačný plat slovenského učiteľa na základnej škole 541 eur. V susednom Rakúsku je to napríklad 2235 eur.

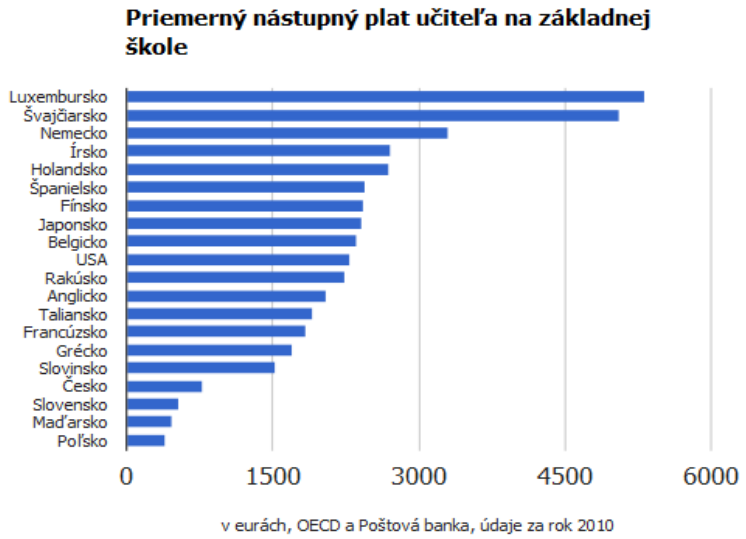

(Michal Piško, SME, 27. 11. 2012)

7. Z ukážky 2 vyplýva, že:

A. slovenskí učitelia na základných školách si za svoj mesačný plat môžu dovoliť viac ako ich kolegovia v Poľsku.
B. slovenskí učitelia na základných školách si za svoj mesačný plat môžu dovoliť viac ako ich kolegovia v Českej republike.
C. slovenskí učitelia na základných školách si za svoj mesačný plat môžu dovoliť viac ako ich kolegovia v Maďarsku.
D. slovenskí učitelia na základných školách si za svoj mesačný plat môžu dovoliť viac ako ich kolegovia v Estónsku.

8. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplýva z ukážky 2?

A. Priemerný plat učiteľov na Slovensku dosahuje 45 percent z priemerného zárobku učiteľov v krajinách OECD.
B. Priemerný nástupný plat učiteľa v Grécku neprekročí hranicu 1500 eur.
C. Priemerný plat učiteľov v 34 najbohatších krajinách sveta predstavuje 85 percent z platov vysokoškolsky vzdelaných ľudí.
D. Priemerný nástupný plat slovenského učiteľa na základnej škole po započítaní odmien predstavuje 541 eur.

9. Ktoré z nasledujúcich slov má rovnaký význam ako zvýraznené slovo v ukážke 2?

A. výskumu B. porovnania C. hodnotenia D. analýzy

10. Uveďte nominatív plurálu podstatného mena, ktoré v ukážke 2 pomenúva uchádzača o štúdium na pedagogickej fakulte.

.....

11. Z posledného odseku ukážky 2 vypíšte dve slová, ktoré sa skloňujú podľa vzoru vysvedčenie.

.....

12. Určte vid slovesa, ktoré je posledné v prvom odseku ukážky 2.

.....

13. Uveďte, koľko jednoduchých viet sa nachádza v poslednom odseku ukážky 2.

.....

14. Do ktorého jazykového štýlu patrí ukážka?

.....

15. Autorom tvrdenia *Verejnosť nemá o kvalite škôl žiadne informácie a tie môžu zamestnávať aj menej kvalitných pedagógov za nižší plat* **je:**

A. hovorca Poštovej banky.
B. riaditeľ INEKO Peter Goliaš.
C. Stanislav Boledovič zo združenia Manageria.
D. redaktor denníka SME Michal Piško.

16. Uveďte názov umeleckého jazykového prostriedku, ktorý autor využil v titulku ukážky 2.

.....

17. V ktorej možnosti nedochádza k spodobovaniu?

A. roztopiť B. nadzemný C. vzklíčiť D. rozptýliť

18. Z ktorého slova je možné vytvoriť privlastňovacie prídavné meno?
A. kocúr B. vlastníctvo C. príbuzenstvo D. sankcia

19. V ktorej možnosti je podstatné meno v nesprávnom tvare?
A. Andrey (A pl.), od paní (G pl.) B. o Andrei (L sg.), so stromami (I pl.)
C. od husi (G sg.), o gazdinéj (L sg.) D. na pedáli (L sg.), so študentmi (I pl.)

20. V ktorej z možností sú chýbajúce písmená v správnom poradí?
pol_klinika, f_ziológia, t_ran, s_gnál, c_klus, h_stéria, p_gment

A) y, y, y, i, y, i, i B) i, y, y, y, y, i, y
C) y, i, y, í, y, y, y D) i, y, y, i, y, y, i

21. V ktorej možnosti sa nenachádza frazeologizmus?
A. Prehrali aj posledný zápas, a tak ronili krokodílie slzy.
B. Pršalo už celý týždeň, čo nás privádzalo do zúfalstva.
C. Z rozhovoru bolo cítiť, že by ju najradšej utopil v lyžičke vody.
D. Keď sa budú vypytovať, len drž jazyk za zubami.

22. Aká je melódia viet v nasledujúcom rozhovore?
Peter: „Počula si už o tom?“
Lucia: „Čo máš na mysli?“
Peter: „Práve som dočítal článok v novinách.“
Lucia: „Porozprávajme sa o tom!“

A. klesavá, stúpavá, klesavá, klesavá
B. stúpavá, klesavá, klesavá, stúpavá
C. klesavá, stúpavá, stúpavá, stúpavá
D. stúpavá, klesavá, klesavá, klesavá

23. Ktoré z nasledujúcich slov nemá rovnaký počet slabík ako slovo sťarbavie?
A. dialóg B. Mária C. cudzia D. diamant

24. Uveďte, akým slovotvorným postupom bolo utvorené slovo severozápad.

.....

25. *Všetko vidí v dobrom svetle.* **O tejto vete platí:**
A. Je to dvojčlenná úplná veta s príslovkovým určením miesta.
B. Je to dvojčlenná neúplná veta s dvomi predmetmi.
C. Je to jednočlenná rozvitá veta so slovesným prísudkom.
D. Je to dvojčlenná neúplná veta so zhodným prívlastkom.

26. Uveďte, ktoré gramatické kategórie prislúchajú slovesu vo vete: Sála na stužkovú by sa pripravovala na budúci týždeň.
A. 3. os., pl., minulý čas, oznamovací spôsob, trpný rod, nedokonavý vid
B. 3. os., sg., minulý čas, podmieňovací spôsob, trpný rod, dokonavý vid
C. 3. os., pl., prítomný čas, oznamovací spôsob, činný rod, nedokonavý vid
D. 3. os., sg., prítomný čas, podmieňovací spôsob, trpný rod, nedokonavý vid

27. Určte podčiarknuté vetné členy vo vete: Práve vstupujeme s našou triedou do <u>známych</u> <u>ulíc</u> neďalekého <u>mesta</u>.

známych - **.....** ulíc - **.....** mesta - **.....**

28. Pre ktorý slohový postup sú typické útvary správa a oznámenie?
A. výkladový B. opisný C. rozprávací D. informačný